

FÓKUSZPONT

FOKOZÓDIK AZ IZRAELI–IRÁNI HÁBORÚ – MIGRÁCIÓS MOZGÁSOKAT INDÍTHAT EL A KONFLIKTUS?

Tömegesen menekülnek az afgánok Iránból a 2025. június 13-án kirobbant izraeli–iráni háború óta. Mindeközben Afganisztánt súlyos humanitárius válság fenyegeti, ezért a menekültek újabb célszágokat keresnek, ami Európára is fokozódó migrációs nyomást helyezhet a következő időszakban.

Világszerte 6,1 millió afgán állampolgár él menekültként, akiknek csaknem 90%-a a szomszédos Iránban és Pakisztánban [telepedett le](#). Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) [becslése](#) szerint közel 4,5 millió afgán tartózkodik Iránban, míg más források szerint ez a szám jóval magasabb lehet. Az UNHCR egy [jelentésében](#) kifejtette, hogy 2025-ben tömegesen toloncolták ki az afgán állampolgárokat: csak áprilisban több mint 280 000 személyt kényszerítettek hazatérésre vagy deportáltak Pakisztánból és Iránból.

A 2025. június 13. óta tartó Irán és Izrael közötti háború pedig még inkább súlyosbította az afgán menekültek helyzetét: a [statisztikák](#) szerint naponta közel 10 000 afgán tér vissza Afganisztánba a Herát tartományi iszlám kalai határátkelőn keresztül. Ez a szám kizárólag azokra vonatkozik, akiket kitoloncoltak vagy okmányok nélkül tértek vissza. Közülük körülbelül 4 000–5 000 fő családos.

A fokozódó feszültségek és az afganisztáni gazdasági nehézségek következtében nem a tálibok uralta ország lehet az afgánok utolsó célszágja. Elvándorlásuk azt követően erősödött fel, hogy az Egyesült Államok vezette 2021-es kivonulást követően a tálibok hatalomra kerültek, ugyanakkor a romló gazdasági helyzet is sokakat hazájuk elhagyására kényszerített. A tálib kormányzat fokozatosan felszámolta a független médiát és civil társadalmi struktúrákat. Célzottan felléptek a volt állami biztonsági erők tagjai ellen, miközben széles körű, rendszerszintű

korlátozásokat vezettek be a nők jogainak terén: megtiltották számukra a közép- és felsőfokú oktatásban való részvételt, valamint jelentős mértékben ellehetetlenítették a munkavállalásukat.

Eközben [jelentések](#) arról adtak hírt, hogy több régióban humanitárius válság alakult ki. Az afgánok több mint egyharmada szenved veszélyes mértékű élelmiszerhiányban, amely becslések szerint 14,2 millió embert érint. A humanitárius helyzet tovább romlott azt követően, hogy Donald Trump amerikai elnök 2025 márciusában bejelentette a külföldi segélyekért és fejlesztési támogatásokért felelős USAID ügynökség felfüggesztését több mint 130 országban. A forráscsökkentések áldozatává vált Afganisztán is, ahol a segélyek képezték a kormányzati pénzügyek gerincét. Az ENSZ humanitárius finanszírozása szintén csökkent, ugyanis a 2024-re kidolgozott afganisztáni tervnek csak a 45%-át teljesítették, ami 1,7 milliárd dolláros hiányt jelent.

Az izraeli–iráni konfliktus hatásai Európát is elérhetik, ahol az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) [adatai](#) szerint a top kibocsátó országok között szerepel Afganisztán. Különösen magas az afgánok száma a kelet-mediterrán és a nyugat-balkáni migrációs útvonalakon. A helyzetet tovább súlyosbíthatja, ha az iráni állampolgárok is elvándorlásra kényszerülnek.